

OPPFØLGINGSRAPPORT
MOSS KOMMUNE
ROLVSØY, 19.5.2021

Tilpasset opplæring

Innhold

1	Innledning	3
2	Gjennomføring av undersøkelsen	3
	2.1 Oppfølgingskriterier	3
	2.2 Metode og datagrunnlag	4
3	Læreplan og kompetansemål	5
	3.1 Bakgrunn	5
	3.2 Administrasjonens redegjørelse	5
	3.3 Revisjonens vurderinger	6
4	Tilpasset opplæring - elever med stort læringspotensial	7
	4.1 Bakgrunn	7
	4.2 Administrasjonens redegjørelse	7
	4.3 Revisjonens vurderinger	7
5	Intensiv opplæring i lesing og skriving	8
	5.1 Bakgrunn	8
	5.2 Administrasjonens redegjørelse	8
	5.3 Revisjonens vurderinger	9
6	Skolebasert vurdering	9
	6.1 Bakgrunn	9
	6.2 Administrasjonens redegjørelse	10
	6.3 Revisjonens vurderinger	10
7	Konklusjon	11
8	Dokumentliste	12
9	Rådmannens uttalelse til rapporten	13

1 Innledning

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 fastslår at kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjoner blir fulgt opp, og skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp.

Revisjonen gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjektet «Tilpasset opplæring» i Moss kommune i 2019. Rapporten fra revisjonen ble behandlet i kontrollutvalget i sak 19/45, 16.09.2019, og i bystyret i sak 52/19, 26.09.2019. Bystyret vedtok at saken skulle følges opp med en oppfølgingsrapport levert av revisjonen. Oppfølgingsrapporten skal behandles av kontrollutvalget og bystyret.

Revisjonen vil takke kommuneadministrasjonen for samarbeidet i forbindelse med gjennomføring av oppfølgingsundersøkelsen.

2 Gjennomføring av undersøkelsen

2.1 Oppfølgingskriterier

Formålet med oppfølgingsundersøkelsen er å kontrollere om kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjonsrapporten er fulgt opp.

Bystyret i Moss kommune fattet følgende vedtak i sak 52/19:

Bystyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Tilpasset opplæring» til etterretning, og ber administrasjonen følge opp de fire anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal administrasjonen sikre at skolene:

- *sørger for å etablere en felles forståelse av hvordan de skal jobbe med læreplanene og kompetansemålene i henhold til regelverket - dette bør være sentralt i arbeidet med implementering av nye læreplaner, jf. forskrift til opplæringsloven §§ 3-1, 3-3, 3-11, 3-12 og 3-13*
- *i større grad sikrer en tilpasset opplæringen for elever med stort læringspotensial og involverer elevene i eget læringsarbeid på alle trinn, jf. opplæringsloven § 1-3 og forskriften §§ 3-11 og 3-12*
- *i større grad gir intensiv opplæring når de har vurdert at en elev på 1.-4. trinn står i fare for å henge etter i lesing og skrivning, og regning, jf. opplæringsloven §§ 1-3 og 1-4*
- *gjennomfører en skolebasert vurdering som gjør at skolen lærer og utvikler seg slik at elevene i enda større grad kan nå bredden av mål i læreplanverket, jf. forskrift til opplæringsloven § 2-1. Herunder*
 - *velger tema basert på en bred og samlet vurdering av om elevene når målene i læreplanverket (LK06)*
 - *vurderer om endringer i organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen kan bidra til økt måloppnåelse hos elevene i det valgte temaet*
 - *involverer elevene i den skolebaserte vurderingen*
 - *følger opp de endringer som de eventuelt kom frem til i den skolebaserte vurderingen*
 - *gjennomfører skolebasert vurdering jevnlig*

Bystyret ber forvaltningsrevisjonen om å utarbeide en oppfølgingsrapport ett år etter bystyrets vedtak. Forvaltningsrevisjonen skal rapportere til kontrollutvalget i Nye Moss kommune høsten 2020 om hvordan administrasjonen har fulgt opp rapportens anbefalinger.

Bystyret viser for øvrig til kontrollutvalgets ansvar for å påse at bystyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp.

2.2 Metode og datagrunnlag

Revisjonen ba i e-post til kommunedirektøren datert 12.01.2021 om en redegjørelse for hvilke tiltak som er iverksatt som følge av anbefalingene. Revisjonen ba også om at eventuelle iverksatte tiltak dokumenteres, for eksempel ved at utarbeidede rutiner, kartlegginger, referater eller lignende dokumentasjon ble lagt ved redegjørelsen.

Moss kommune har i brev datert 02.02.2021 redegjort for gjennomførte tiltak etter forvaltningsrevisjonsprosjekt – «Tilpasset opplæring». Vedlagt redegjørelsen fra kommunen lå følgende dokumenter:

- Plan for utviklingsarbeid – oppfølging og eksternt samarbeid for Skoleeier i Moss - Fagfornyelsen
- Forskning og kompetanseutvikling i barnehage og skole Moss kommune - Prosjektbeskrivelse fra Høgskolen i Innlandet
- Plan for arbeid med SIMM- skoleåret 2020-2021
- SIMM-ledersamling 6. august (Powerpoint-presentasjon)
- Presentasjon SIMM 31.8.2020
- Moss Kommune Forsterket lærerkompetanse 2020 dag 1 – redigert
- Moss kommune forsterket lærerkompetanse 2020 dag 2
- Møteplan lokalt støttesystem vår 21 Melløs
- Årshjul for oppfølging av kartleggingsresultater
- Prosedyre for undervisning ved nedstenging eller karantene korona
- Veiledning til skolene skoleåret 2020
- Desentralisert kompetanseheving i skolen - Prosjektbeskrivelse for samarbeid mellom Høgskolen i Østfold og Moss kommune 2020/21
- Moss kommune - Redegjørelse for tiltak etter oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjekt - tilpasset opplæring, datert 02.02.2021

Revisjonen har gjennomført vurderinger på bakgrunn av administrasjonens redegjørelse og vedlagt dokumentasjon.

Rådmannen har fått anledning til å uttale seg om denne oppfølgingsrapporten før behandlingen i kontrollutvalget. Rådmannens uttalelse er vedlagt rapporten.

3 Læreplan og kompetansemål

Anbefaling 1: Revisjonen anbefaler at kommunen bør se til at skolene sørger for å etablere en felles forståelse av hvordan de skal jobbe med læreplanene og kompetansemålene i henhold til regelverket - dette bør være sentralt i arbeidet med implementering av nye læreplaner

3.1 Bakgrunn

Forvaltningsrevisjonsrapporten «Tilpasset opplæring» som ble behandlet av bystyret i Moss i sak 052/19 viste at lærerne ved Melløs og Ramberg skoler hadde ulike tilnærminger til hvordan man jobbet for å nå kompetansemålene i Læreplanverket. For Melløs skole sin del viste det seg at lærerne hadde benyttet seg av ulike metoder internt på skolen. Så lenge det ikke var etablert en felles måte å jobbe med kompetansemålene ved Melløs skole, var revisjonens vurdering at det var vanskelig for skolens ledelse å sikre at elevene får opplæring i alle kompetansemålene gjennom opplæringsløpet.

På Ramberg skole jobbet lærerne etter felles maler. Skolen arbeidet med kompetansemålene, læringsmålene, kriterier og aktiviteter på en felles og strukturert måte. Forvaltningsrevisjonen fastslo at alle lærerne ved Ramberg brukte et felles planleggingsverktøy, noe som førte til at planleggingen ble ensartet og strukturert.

3.2 Administrasjonens redegjørelse

Skoleeieravdelingen har opplyst revisjonen om at enhet skole i Moss siden 2019 har benyttet prosjektet SIMM (Sammen for et Inkluderende læringsmiljø i Moss) for å sikre et felles fokus på faglig sterke, trygge og inkluderende læringsmiljøer i barnehagene og skolene i Moss kommune. Dette prosjektarbeidet er gjennomført i samarbeid med forskningsmiljøet på Høgskolen i Innlandet. Gjennom dette prosjektet har alle ansatte i kommunale barnehager, skoler og SFO fått felles og lik opplæring. Dette har skjedd gjennom tilrettelagte og tilpassede digitale kompetansemøduler i lokale samarbeidsteam på den enkelte arbeidsplass. I tillegg dette opplyser skoleeieravdelingen om at alle ansatte har fått opplæring, trening og erfaring i å benytte et analyse- og samarbeidsverktøy som heter Pedagogisk Analyse (PA). Skoleeieravdelingen har også opplyst om at det er gjennomført en kartleggingsundersøkelse ved alle skolene, for på denne måten å sikre et best mulig kunnskapsgrunnlag for prosjektet. Skoleeieravdelingen har hatt som målsetting at man gjennom dette prosjektet skal utvikle en felles forståelse for hvordan skole og SFO skal jobbe for å utvikle inkluderende læringsmiljøer, samt en felles forståelse for hvordan man skal arbeide med læreplanene og hvordan man skal nå kompetansemålene i regelverket.

Skoleeieravdelingen orienterer om at implementeringen av fagfornyelsen og den nye overordnede delen av læreplanen er sentral i de ulike kompetansepakkene som hver skole har gjennomført i sine respektive lederteam og personalgrupper. Disse kompetansepakkene er utarbeidet av Høgskolen i Innlandet og er tilpasset de lokale behovene i Moss. Med bakgrunn i dette har det vært et fokus på kompetanseheving innenfor følgende hovedtema i 2020:

- et inkluderende læringsmiljø med god tilpasset opplæring
- implementering av fagfornyelsen og overordnet del av læreplanen
- elevdeltagelse i egen læring
- den nye lærerrollen
- helklassesamtalen

Skolene har gjennom hele prosjektperioden vært fulgt opp med rektor- og skoleledersamlinger hver måned.

Skoleeieravdelingen gjennomfører hvert år oppfølgings- og veiledningssamlinger med alle nyutdannede lærere, for å sikre felles forståelse av mål og retning for arbeidet. Denne oppfølgingen og veiledningen består av 5 samlinger med følgende temaer:

- Trygge læringsmiljøer og klasseledelse
- Relasjonskompetanse, elevsamtalen og utviklingssamtalen
- Læring og vurdering
- Lovverk og repetisjon
- Pedagogikk, didaktikk og læring koblet til fagfornyelsen

Skoleeieravdelingen har opplyst revisjonen om at prosjektet SIMM videreføres.

3.3 Revisjonens vurderinger

Revisjonen registrerer at Moss kommune har iverksatt prosjektet «Sammen for et Inkluderende læringsmiljø i Moss» (SIMM). Revisjonens kontroll av dokumentet «Forskning og kompetanseutvikling i barnehage og skole - Moss kommune», viser at felles forståelse for hvordan skolene i Moss skal jobbe med læreplaner og kompetansemål, ligger som et fundament for dette prosjektet. Dette fremkommer for eksempel i effektmålene for prosjektet som er fastsatt på følgende måte¹:

1. *Profesjonelle læringsfellesskap som sikrer faglig og sosial læring for alle barn og elever og stimulerer den enkeltes motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring.*
2. *Pedagogisk veiledningstjeneste som arbeider i tråd med anbefalinger fra ekspertgruppen for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging.*
- Et godt helhetlig system for en inkluderende og tilpasset pedagogisk praksis i barnehage og skole som bidrar til at barn og får et pedagogisk og spesialpedagogisk tilbud av høy kvalitet og opplever økt inkludering i barnehage og skole så tidlig som mulig.
3. *Læringsfellesskap som fremmer opplevd tilhørighet, trygghet og trivsel, og som reduserer krenkelser og mobbing.*

I denne prosjektbeskrivelsen vises det også til at det eksisterer god kunnskap om hvilke forutsetninger som skal til for å forbedre kvaliteten i utdanningssystemet fra barnehager til videregående skole. Det pekes på at kollektiv kapasitet, det vil si den samlede kapasiteten mellom lærere, ledere og veiledere til å forbedre prosess- og resultat kvalitet, er avgjørende for om man lykkes med å forbedre kvaliteten på utdanningssystemet. Det sies videre at realisering av en slik målsetting om kollektiv kapasitet forutsetter at alle sentrale aktører drar i samme retning. Det er ikke realistisk at hver enkelt aktør skal utvikle en økt kapasitet til forbedring for seg. Denne kapasiteten kan best skapes gjennom betydelige forbedringer i samarbeid og samordning. Utvikling av kollektiv kapasitet skjer over tid og det er avgjørende at ledere og lærere har en opplevelse av sammenheng (koherens) mellom ulike tiltak over tid.²

Basert på administrasjonens redegjørelse og de fremlagte dokumenter vurderer revisjonen at denne anbefalingen er fulgt opp av administrasjonen.

¹ Forskning og kompetanseutvikling i barnehage og skole - Moss kommune, s. 4

² Forskning og kompetanseutvikling i barnehage og skole – Moss kommune, s. 5

4 Tilpasset opplæring - elever med stort læringspotensial

Anbefaling 2: Revisjonen anbefaler at kommunen bør se til at skolene i større grad sikrer en tilpasset opplæringen for elever med stort læringspotensial og involverer elevene i eget læringsarbeid på alle trinn

4.1 Bakgrunn

Forvaltningsrevisjonsrapporten viste at ved Melløs skole varierte det fra trinn til trinn i hvilken grad elever med stort læringspotensial fikk tilpasset sin opplæring. Revisjonens vurdering var at tilpasset opplæring for elever med stort læringspotensial i for liten grad hadde vært et tema på skolen. Revisjonen vurderte det også dithen at skolen ikke i tilstrekkelig grad hadde systematisert og diskutert hvordan de skulle tilpasse opplæringen for disse elevene i skoletiden.

For Ramberg skole sin del vurderte revisjonen at elever med stor læringspotensial fikk tilpasset sin opplæring, først og fremst i faget matematikk. Revisjonen var også for denne skolen sin del av den oppfatning at skolen ikke i tilstrekkelig grad har diskutert og systematisert hvordan lærerne kan tilpasse opplæringen for elever med stort læringspotensial.

4.2 Administrasjonens redegjørelse

Skoleeieravdelingen har opplyst revisjonen om at målene for fagfornyelsen er formulert på en slik måte at det skal være enklere å finne gode individuelle tilpassinger også til evnerike barn. Revisjonen er også opplyst om at for skoleåret 2020/2021 har ett av temaene i kompetansemodulene i utviklingsprosjektet SIMM, vært helklassesamtalene. Det har vært fokus på at alle lærerne blir bevisste og gode på å inkludere alle elevene i læringsarbeidet og at helklassesamtalene skal legge til rette for læring på alle nivåer.

Det er et mål at elevene skal få sine behov for tilpasninger dekket innenfor undervisningen i klasserommet. Skoleeieravdelingen har også opplyst om at skolene har rutiner og årshjul for oppfølging av elevene etter kartleggingsprøver, nasjonale prøver og fagprøver. Dette gjelder både for elever som har faglige utfordringer og for elever med stort læringspotensial. En egen rutine for oppfølging av evnerike elever og særskilte tilbud for denne elevgruppen er under utarbeidelse, men er ikke ferdigstilt enda.

4.3 Revisjonens vurderinger

Revisjonen registrerer at Moss kommune har arbeidet med helklassesamtalen som virkemiddel i utviklingsprosjektet SIMM. Helklassesamtalen er en mye brukt undervisningsform i alle fag og på alle skoletrinn. Helklassesamtalen innebærer ofte at læreren stiller et spørsmål, som elevene responderer på, som igjen fører til en respons fra læreren. En slik dialogisk undervisningsform vil etter revisjonens syn kunne bidra til å involvere elevene i eget læringsarbeid. Basert på tilsendte dokumenter og skoleeieravdelingens redegjørelse anser revisjonen at denne delen av anbefalingen er fulgt opp.

Når det gjelder den delen av anbefalingen som spesifikt knytter seg til at skolene i Moss bør sikre en tilpasset opplæring også for elever med stort læringspotensial, viser revisjonen til at skoleeieravdelingen har opplyst at en egen rutine for oppfølging av evnerike elever og særskilte tilbud for denne elevgruppen er under utarbeidelse, men ennå ikke ferdigstilt. I forhold til denne delen av anbefalingen konkluderer revisjonen derfor med at tiltak for å følge opp anbefalingen er påbegynt, men ikke ferdigstilt.

5 Intensiv opplæring i lesing og skriving

Anbefaling 3: Revisjonen anbefaler at kommunen bør se til at skolene i større grad gir intensiv opplæring når de har vurdert at en elev på 1.-4. trinn står i fare for å henge etter i lesing og skriving, og regning

5.1 Bakgrunn

Revisjonen vurderte i forvaltningsrevisjonsprosjektet at Melløs skole jobbet for å fange opp elever med lese- og skrivevansker så tidlig som mulig. Basert på de tilbakemeldinger revisjonen fikk fra intervjuer med lærere vurderte revisjonen at skolen ga tilpasset opplæring, men ikke nødvendigvis en intensiv opplæring. På spørsmål om tidlig innsats i lesing, skriving og regning svarte lærerne den gang at det kun ble iverksatt tiltak i lesing. Revisjonens vurdering var at skolen i for liten grad ga intensiv opplæring i lesing, skriving eller regning.

Når det gjaldt Ramberg skole var det revisjonens vurdering at elever som ikke hadde ønsket progresjon i lesing og skriving fikk egnet intensiv opplæring. Det var revisjonens vurdering at skolen ikke i like stor grad hadde ivarettatt dette i regning.

5.2 Administrasjonens redegjørelse

Revisjonen er av skoleeieravdelingen opplyst om at det er stort fokus på skolene for å etablere et internt støttesystem som tidlig skal fange opp elever som har utfordringer i basisfagene. Alle barneskolene benytter Utdanningsdirektoratets kartleggingsprøver for 1.- 4.trinn. Basert på resultatene fra kartleggingsprøvene lages det tiltaksplaner for enkeltelever og grupper, som følges opp i det interne støttesystemet og av lederteamet på skolen. Mange av skolene har egne leselærere og noen skoler har regnelærere som følger opp elever og grupper på tvers av klasser og trinn.

Revisjonen er opplyst om at alle skolene i 2020 fikk to av sine lærere LOGOS sertifisert. Det vil si at de er sertifisert i bruk av kartleggingsverktøyet LOGOS, som er et digitalt verktøy for kartlegging av lesevansker og diagnostisering av dysleksi.

Skoleeieravdelingen har også opplyst revisjonen at skolene, gjennom prosjekt SIMM, har hatt fokus på arbeid med måling av elevenes progresjon i fag. Dette har gitt skolene verdifulle verktøy og erfaring med å identifisere elevers fagprogresjon, samt å utvikle gode strategier for å tilpasse til elevenes ulike faglige progresjon.

Skoleeieravdelingen følger opp skolenes ledelse med veiledning og kompetansehevingstiltak. I tillegg får skolene tilbud om veiledning og observasjon av grupper og klasser.

Revisjonen har også fått opplyst at i skoleåret 2020/21 gjennomføres et etterutdanningstilbud i samarbeid med Høgskolen i Østfold med deltagelse av opptil 3 lærere fra hver skole. Tilbudet heter «Inkluderende læringsfellesskap i leseopplæringen med fokus på verktøy for spesialundervisning og særskilt norskopplæring for minoritetsspråklige elever». Dette tilbudet består av 5 heldagssamlinger og gjennomgår teori og verktøy for å tilrettelegge på en god måte for elever som strever med grunnopplæringen. Dette kurset evalueres, justeres og videreføres for dobbelt så mange lærere neste skoleår.

5.3 Revisjonens vurderinger

Revisjonen har lagt merke til at det er stort fokus på skolene i forhold til å etablere et støttesystem som tidlig skal fange opp elever som henger etter i basisfagene. Det viser seg for eksempel ved at det lages tiltaksplaner for enkeltelever og grupper basert på resultater fra kartleggingsprøver. Disse tiltaksplanene skal følges opp av det interne støttesystemet og lederteamet på skolen. Revisjonen er også av den oppfatning at tiltaket hvor minst to lærere ved hver skole er blitt LOGOS-sertifisert, er et viktig tiltak for å sette skolene i stand til tidlig å sette inn tiltak overfor elever med utfordringer i lesing og skriving. Revisjonen har også registrert at flere av skolene har mottatt, eller vil motta veiledning knyttet til matematikkfaget i løpet av skoleåret 2020/2021. Basert på oversendt dokumentasjon og skoleeieravdelingens redegjørelse anser revisjonen at denne anbefalingen er fulgt opp.

6 Skolebasert vurdering

Anbefaling 4: Revisjonen anbefaler at kommunen bør se til at skolene gjennomfører en skolebasert vurdering som gjør at skolen lærer og utvikler seg slik at elevene i enda større grad kan nå bredden av mål i læreplanverket

- **velger tema basert på en bred og samlet vurdering av om elevene når målene i læreplanverket (LKO6)**
- **vurderer om endringer i organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen kan bidra til økt måloppnåelse hos elevene i det valgte temaet**
- **involverer elevene i den skolebaserte vurderingen**
- **følger opp de endringer som de eventuelt kom frem til i den skolebaserte vurderingen**
- **gjennomfører skolebasert vurdering jevnlig**

6.1 Bakgrunn

På bakgrunn av den dokumentasjon som ble innhentet i forvaltningsrevisjonsprosjektet, dvs. intervjuer og egenvurderingene, var det revisjonens vurdering at elevene ved Melløs skole i liten grad var involvert i den skolebaserte vurderingen. Lærerne derimot, ble vurdert til å medvirke i den skolebaserte vurderingen. Revisjonen var også av den oppfatning at skolens dokument for pedagogisk utviklingsarbeid for årene 2018-2019, manglet målsettinger på en rekke områder. Med bakgrunn i dette vurderte revisjonen at Melløs skole ikke hadde et bredt nok utgangspunkt for valg av tema i den skolebaserte vurderingen.

Revisjonen var av den oppfatning at Melløs skole gjennomførte vurderinger av organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen, med det mål for øye å øke måloppnåelse hos elevene. Revisjonen oppfattet det likevel slik at skolen ikke alltid klarte å gjennomføre de endringene de har blitt enige om.

Revisjonens undersøkelser viste at lærerne ved Melløs skole hadde fokus på å arbeide med elevenes skolemiljø og ivaretagelse av elever med store utfordringer. Dette kombinert med de endringer i rammebetingelsene arbeidet med ny kommune medførte, fikk som konsekvens at skolen ikke prioriterte arbeidet med den skolebaserte vurderingen i like stor grad.

Når det gjaldt Ramberg skole var revisjonen av den oppfatning at skolen hadde implementert en fremgangsmåte for den skolebaserte vurderingen, og at denne utgjorde en naturlig del av det arbeidet skolens ansatte gjør i fellesskap. Revisjonen vurderte også at skolen valgte temaer i den skolebaserte vurderingen for å øke måloppnåelsen hos elevene. Det var revisjonens oppfatning at lærerne var involvert i arbeidet med den skolebaserte vurderingen. På den annen side ble elevene vurdert til i for liten grad å være involvert i dette arbeidet.

Det var også revisjonens oppfatning at skolen ved å benytte seg av blant annet resultatene fra nasjonale prøver og elevundersøkelsen vurderer hvilke endringer skolen må gjøre for å øke måloppnåelsen hos elevene. Revisjonen vurderte at Ramberg skole iverksatte og evaluerte tiltak jevnlig i de tilfellene hvor det ble avdekket forbedringsområder.

6.2 Administrasjonens redegjørelse

Revisjonen er opplyst om at det i forbindelse med kommunesammenslåingen mellom Moss og Rygge kommuner i 2020, ble etablert en skoleeieravdeling. Målsettingen med dette var å sikre god oppfølging av skolene. Avdelingen har laget planer for en felles innføring av fagfornyelsen og kompetanseheving av alle ansatte i skolene. I tillegg til dette gir skoleeieravdelingen veiledning og støtte til alle skolene i dette arbeidet. Skoleeieravdelingen har veiledere som arbeider ute på skolene og bidrar med å etablere et internt støttesystem som skal sikre at alle elever får god tilpasset opplæring på alle skolene.

Revisjonen har fått informasjon om at alle skolene har gjennomført en forskningsbasert kartlegging av kvaliteten på læringsmiljøet og opplæringen i skolene og SFO. Denne undersøkelsen (prosjekt SIMM) ble besvart av elever, foresatte, ansatte og ledere i skole og SFO. Skoleeieravdelingen og skolelederne fikk tilgang på resultatene for kommunen og sin egen skole. Med bistand fra forskningsmiljøet på Høgskolen i Innlandet fikk alle skoleledere opplæring i analysearbeid. Skoleeieravdelingen og Høgskolen i Innlandet bisto med veiledning i forbindelse med utarbeidelse av tiltaksplaner basert på den enkelte skoles kartleggingsresultater våren 2020. Det ble iverksatt et felles utviklingsarbeid for alle skolene med kompetanseheving, samarbeid og erfaringsdeling innenfor emnene: fagfornyelse og endring av lærerrollen, elevprogresjon og elevdeltagelse, tverrfaglighet, helklassesamtale, kollegaobservasjon og vertikal læring.

Skoleeieravdelingen gir uttrykk for at det på generelt grunnlag må sies at selv om veldig mange av de planlagte utviklings- og kompetansehevingsaktivitetene har blitt gjennomført etter planen, så har det siste året vært særdeles krevende for skolene og for skoleeier som en følge av pandemien. Det har til tider vært umulig å gjennomføre for eksempel skolebesøk, observasjoner i klasserom og andre oppgaver med fysisk tilstedeværelse slik man ønsker. Skolenes skolebaserte vurderinger har som en konsekvens av dette blitt av et mindre omfang enn planlagt.

Revisjonen har fått opplyst at det er planlagt at alle skolene skal gjennomføre Utdanningsdirektoratets ståstedsanalyse høsten 2021.

6.3 Revisjonens vurderinger

Revisjonen viser til at Moss kommune har gjennomført en forskningsbasert kartlegging av kvaliteten på læringsmiljøet og opplæringen i skolene og SFO. Revisjonen har i denne forbindelse lagt merke til at denne undersøkelsen ble besvart av elever, foresatte, ansatte og ledere i skole og SFO. Med bistand og veiledning fra skoleeieravdelingen og Høgskolen i Innlandet, er det utarbeidet tiltaksplaner basert på den enkelte skoles kartleggingsresultater våren 2020. Revisjonen viser også til at det er iverksatt et felles utviklingsarbeid for alle skolene med kompetanseheving, samarbeid og erfaringsdeling innenfor emnene:

fagfornyelse og endring av lærerrollen, elevprogresjon og elevdeltagelse, tverrfaglighet, helklassesamtale, kollegaobservasjon og vertikal læring. Basert på oversendt dokumentasjon og skoleeieravdelingens redegjørelse anser revisjonen at denne anbefalingen er fulgt opp.

7 Konklusjon

Revisjonen har i denne rapporten vurdert om og i hvilken grad kommunestyrets vedtak i sak 52/19 er fulgt opp. Revisjonen har konkludert med at 3 av 4 anbefalinger er fulgt opp. Revisjonen anser også at anbefalingen om å involverer elevene i eget læringsarbeid på alle trinn for å være fulgt opp. Anbefalingen om at skolene i Moss i større grad bør sikre en tilpasset opplæringen for elever med stort læringspotensial anser revisjonen for å være påbegynt men ikke avsluttet.

Østre Viken Kommunerevisjon IKS
Rolvøy, 30.04.2021

Bjørnar Bakker Eriksen (sign.)
oppdragsansvarlig revisor

Frank Willy Vindløv Larsen (sign.)
forvaltningsrevisor

8 Dokumentliste

- a) Plan for utviklingsarbeid – oppfølging og eksternt samarbeid for Skoleeier i Moss- Fagfornyelsen
- b) Forskning og kompetanseutvikling i barnehage og skole Moss kommune - Prosjektbeskrivelse fra Høgskolen i Innlandet
- c) Plan for arbeid med SIMM- skoleåret 2020-2021
- d) SIMM-ledersamling 6 august (Powerpoint-presentasjon)
- e) Presentasjon SIMM 31.8.2020
- f) Moss Kommune Forsterket lærerkompetanse 2020 dag 1 – redigert
- g) Moss kommune forsterket lærerkompetanse 2020 dag 2
- h) Møteplan lokalt støttesystem vår 21 Melløs
- i) Årshjul for oppfølging av kartleggingsresultater
- j) Prosedyre for undervisning ved nedstenging eller karantene korona
- k) Veiledning til skolene skoleåret 2020
- l) Desentralisert kompetanseheving i skolen - Prosjektbeskrivelse for samarbeid mellom Høgskolen i Østfold og Moss kommune 2020/21
- m) Moss kommune - Redegjørelse for tiltak etter oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjekt - tilpasset opplæring, datert 02.02.2021

9 Rådmannens uttalelse til rapporten

Larsen Frank Willy

Fra: Silje Hobbel <Silje.Hobbel@moss.kommune.no>
Sendt: torsdag 29. april 2021 08:42
Til: Larsen Frank Willy
Emne: Kommentarer på forvaltningsrevisjon

Beklager, denne skulle vært sendt i går – håper det er ok:

På vegne av kommunedirektøren gir jeg mine uttalelser til rapporten:

Revisjonen gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjektet «Tilpasset opplæring» i Moss i 2019. Rapporten fra revisjonen ble behandlet i kontrollutvalget sak 19/45 den 16.09.2019, og i bystyret i sak 52/19 den 26.09.2019. Bystyret vedtok at saken skulle følges opp med en oppfølgingsrapport levert av revisjonen.

Oppfølgingen omhandlet fire områder:

1. Læreplan og kompetansemål
2. Tilpasset opplæring- elever med stort læringspotensial
3. Intensiv opplæring i lesing og skriving
4. Skolebasert vurdering

Moss kommune redegjorde for gjennomføring av tiltak i brev datert 02.02.2021.

Kommunedirektøren er svært fornøyd med at anbefalingene i hovedsak er fulgt opp. For 3 av områdene anser revisjonen at anbefalingene er fulgt opp, og for det siste området: tilpasset opplæring – elever med stort læringspotensial mener revisjonen at anbefalinger er påbegynt. Kommunedirektøren er klar over at det jobbes kontinuerlig med forbedringsarbeid, også i forbindelse med evnerike elever. På grunn av koronapandemien ble utarbeidelsen av rutinen for oppfølging av evnerike elever satt noe på vent. På tross av dette er kommunedirektørens syn at elevene er blitt ivaretatt gjennom dialogisk undervisningsformer, individuell oppfølging etter kartleggingsprøver og elevsamtaler. Arbeidet med rutinen for tilrettelegging for evnerike elever videreføres og planlegges sluttført i løpet av høsten 2021.

Kommunedirektøren takker for en grundig og god rapport.

Silje Hobbel
Direktør

Kultur, oppvekst og aktivitet

+47 957 74 556
silje.hobbel@moss.kommune.no

Kirkegata 14,
Postboks 175, 1501 Moss